

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрзарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

Стаття 1. Визначення основних термінів

автомобіль плагін-гібридний – колісний транспортний засіб, оснащений електричним тяговим двигуном та двигуном внутрішнього згоряння. Система акумулювання електричної енергії (акумуляторна батарея) автомобіля плагін-гібридного має технічні можливості заряджатися від зовнішнього джерела енергії;

електробус – автобус, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю);

електробус з подовженим запасом ходу – різновид електробусу з двигуном внутрішнього згоряння, який не з'єднаний з трансмісією, тобто не бере участі в пересуванні транспортного засобу та призначений тільки для обертання електрогенератора, оснащений та приводиться в рух виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома), системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю), яка здатна заряджатися шляхом підключення до зовнішнього джерела електроенергії;

електромобіль (електричний колісний транспортний засіб) – автомобіль, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю);

електромобіль вантажний – автомобіль вантажний, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю);

електромобіль легковий – автомобіль легковий, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю);

низькошвидкісний легкий електричний транспортний засіб – колісний транспортний засіб, який оснащений та приводиться в рух виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома), системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю), яка здатна заряджатися шляхом підключення до зовнішнього джерела електроенергії, із двома, трьома або чотирма колесами, який має максимальну конструктивну швидкість, що є меншою або дорівнює 90 кілометрів на годину та має споряджену масу не більше ніж 600 кілограмів;

станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) – пристрій, який призначений для споживання електричної енергії з метою надання послуг з заряджання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, та інших електричних колісних транспортних засобів.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають при використанні транспортних засобів, оснащених електричними двигунами та використання інфраструктури для них.

Стаття 3. Державне регулювання

Забезпечення розвитку електромобілів та інфраструктури станцій зарядки електромобілів визначається пріоритетом формування державної політики у сфері автомобільного транспорту.

Стаття 4. Станції зарядки електромобілів

1. Приєднання станцій зарядки електромобілів до електричних мереж здійснюється у відповідності до Закону України «Про ринок електричної енергії», Кодексу систем передачі, Кодексу систем розподілу.

2. Використання електричної енергії на площадці вимірювання для станцій зарядки електромобілів на інші цілі, окрім надання послуг із заряджання електромобілів та для споживання для власних потреб електрозарядної станції забороняється.

3. Особливості надання послуг з розподілу електричної енергії для станцій зарядки електромобілів визначаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

4. Розміщення станцій зарядки електромобілів на земельних ділянках здійснюються за згодою їх власників або за погодженням із землекористувачами.

За відсутності землекористувача земель комунальної власності, розміщення станцій зарядки електромобілів здійснюється на підставі дозволу на порушення об'єктів благоустрою виконавчого органу сільської, селищної, міської ради.

За відсутності землекористувача земель державної власності, розміщення станцій зарядки електромобілів здійснюється на підставі дозволу місцевої державної адміністрації, що здійснює розпорядження відповідними землями державної власності.

5. Проекти нового будівництва багатоповерхової житлової забудови мають враховувати необхідність забезпечення не менше 50% місць для стоянки та зберігання транспортних засобів (сукупно у підземних, відкритих, вбудовано-прибудованих паркінгах та на прибудинковій території відповідного об'єкту житлової забудови), оснащених електричними двигунами, станціями зарядки електромобілів та забезпечення можливості підключення на таких місцях пристроїв заряджання електромобілів з окремим комерційним обліком електричної енергії.

Стаття 5. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Законодавчі та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у Законі України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273 із наступними змінами):

частину третю статті 21 викласти в такій редакції:

«Органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень за погодженням з відповідним підрозділом Національної поліції приймають рішення про організацію місць зберігання транспортних засобів на відповідній території (із урахуванням забезпечення їх станціями зарядки електромобілів) та здійснюють контроль за діяльністю таких місць зберігання транспортних засобів відповідно до законодавства.»;

частину другу статті 44 викласти в такій редакції:

«До обов'язкових умов конкурсу на перевезення пасажирів належать:

визначена органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування обґрунтована структура парку автобусів, що працюватимуть на маршруті загального користування, за пасажиромісткістю, класом, технічними та екологічними показниками;

державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування населення.

На міських автобусних маршрутах загального користування у містах із загальною чисельністю населення понад 250 тисяч осіб кількість електробусів у відсотковій частці серед парку автобусів повинна становити не менше 25% на 1 січня 2027 року, не менше 50% на 1 січня 2030 року.».

2) у Законі України «Про дорожній рух» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338 із наступними змінами):

у абзаці четвертому частини другої статті 6 слова «електромобілями та іншими екологічними видами транспорту» замінити словами «електробусами, електричними колісними транспортними засобами та іншими екологічними видами транспорту»;

у абзаці дванадцятому статті 7 слова «транспортними засобами, оснащеними електричними двигунами (одним чи декількома), та іншими екологічними видами транспорту» замінити словами «електричними колісними транспортними засобами та іншими екологічними видами транспорту».

3) статтю 14 Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 1, ст.1 із наступними змінами) доповнити частинами п'ятою та шостою такого змісту:

«Не потребують відведення у користування земельні ділянки для розміщення та будівництва оператором системи розподілу кабельних ліній електропередачі напругою до 150 кВ (включно) які, знаходяться на глибині нижче 0,5 м від поверхні ґрунту.

Будівництво кабельних ліній електропередач напругою до 150 кВ (включно), що здійснюється оператором системи передачі та/або операторами систем розподілу та/або третіми особами на підставі відповідного договору з оператором системи передачі та/або операторами систем розподілу на землях державної або комунальної власності, може здійснюватися за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою за умови отримання дозволу (дозвіл розпорядника земель державної або комунальної форми власності для використання цих земель на період виконання будівельно-монтажних робіт). У разі, якщо у місячний строк з дня реєстрації клопотання про надання дозволу на використання земель державної або комунальної форми власності в період виконання будівельно-монтажних робіт відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування не надав такого дозволу або вмотивовану відмову в його наданні, особа, зацікавлена в проведенні будівельно-монтажних робіт, з наступного дня після закінчення зазначеного строку має право проводити будівельно-монтажні роботи без надання такого дозволу, про що письмово повідомляє відповідний орган виконавчої влади або місцевого самоврядування.».

4) У Законі України «Про ринок електричної енергії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2017 р., № 27-28, ст. 312 із наступними змінами):

частину шосту статті 21 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Приєднання електрозарядних станцій та установок зберігання енергії, що не підпадає під критерії стандартного приєднання, на вимогу замовника здійснюється оператором системи розподілу за процедурою отримання послуги з нестандартного приєднання "під ключ".»;

частину п'яту статті 58 викласти в наступній редакції:

«5. Діяльність з надання послуг з заряджання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) електромобілів за допомогою електрозарядних станцій є споживанням електричної енергії.

Приєднання електрозарядної станції може, на вимогу замовника, бути виконано у межах існуючої потужності споживання (визначеної за проектною документацією та добовим виміром) житлового будинку/будівлі на напрузі приєднання власних струмоприймачів такого будинку/будівлі. Таке приєднання здійснюється за умови споживання електрозарядними станціями електричної енергії у відповідний період/періоди доби, можливості безумовного повного або часткового обмеження режиму споживання потужності електрозарядною станцією та встановлення за рахунок власника зарядної станції обладнання, яке здійснює автоматичне регулювання та обмеження споживання електричної енергії електрозарядною станцією в часі та потужності, що споживається. Порядок та правила такого приєднання визначаються кодексом систем розподілу.».

5) У Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст.343 із наступними змінами):

частину четверту статті 34 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Будівництво кабельних ліній електропередач напругою до 150 кВ (включно), що здійснюється оператором системи передачі та/або операторами систем розподілу та/або третіми особами на підставі відповідного договору з оператором системи передачі та/або операторами систем розподілу на землях державної або комунальної власності, може здійснюватися за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, за умови отримання дозволу (дозвіл розпорядника земель державної або комунальної форми власності для використання цих земель на період виконання будівельно-монтажних робіт). У разі, якщо у місячний строк з дня реєстрації клопотання про надання дозволу на використання земель державної або комунальної форми власності в період виконання будівельно-монтажних робіт відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування не надав такого дозволу або вмотивовану відмову в його наданні, особа, зацікавлена в проведенні будівельно-монтажних робіт, з наступного дня після закінчення зазначеного строку має право проводити будівельно-монтажні роботи без надання такого дозволу, про що письмово повідомляє відповідний орган виконавчої влади або місцевого самоврядування.».

6) Статтю 16 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 10, ст.78) після частини першої доповнити новими трьома частинами такого змісту:

«Об'єднання має право облаштовувати на прибудинковій території та/або в місцях загального користування місця для стоянки та зберігання транспортних засобів, які обладнані станціями зарядки електромобілів, що використовуються співвласниками, наймачами, орендарями та іншими користувачами квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку для заряджання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) належних співвласниками, наймачами, орендарями та іншими користувачами квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку електромобілей.

Порядок користування такими станціями зарядки електромобілів та порядок компенсації видатків на їх утримання та забезпечення їх електричною енергією, затверджується загальними зборами об'єднання. При цьому забезпечується окремий облік електричної енергії, спожитої такими станціями зарядки електромобілів.

Органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету може передбачатися повне або часткове відшкодування витрат об'єднання на встановлення станцій зарядки електромобілів.».

У зв'язку з чим частини другу та третю вважати частинами п'ятою та шостою відповідно.

7) Частину першу статті 1 Закону України «Про автомобільний транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273 із наступними змінами) доповнити з урахуванням алфавітного порядку абзацами такого змісту:

«автомобіль плагін-гібридний – колісний транспортний засіб, оснащений електричним тяговим двигуном та двигуном внутрішнього згоряння. Система акумулювання електричної енергії (акумуляторна батарея) автомобіля плагін-гібридного має технічні можливості заряджатися від зовнішнього джерела енергії;

електробус – автобус, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю);

електробус з подовженим запасом ходу – різновид електробусу з двигуном внутрішнього згоряння, який не з'єднаний з трансмісією, тобто не бере участі в пересуванні транспортного засобу та призначений тільки для обертання електрогенератора, оснащений та приводиться в рух виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома), системою акумулювання електричної енергії (акумуляторною батареєю), яка здатна заряджатися шляхом підключення до зовнішнього джерела електроенергії;

електромобіль (електричний колісний транспортний засіб) – автомобіль, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (аккумуляторною батареєю);

електромобіль вантажний – автомобіль вантажний, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (аккумуляторною батареєю);

електромобіль легковий – автомобіль легковий, оснащений виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома) та системою акумулювання електричної енергії (аккумуляторною батареєю);

низькошвидкісний легкий електричний транспортний засіб – колісний транспортний засіб, який оснащений та приводиться в рух виключно електричними тяговими двигунами (одним чи декількома), системою акумулювання електричної енергії (аккумуляторною батареєю), яка здатна заряджатися шляхом підключення до зовнішнього джерела електроенергії, із двома, трьома або чотирма колесами, який має максимальну конструктивну швидкість, що є меншою або дорівнює 90 кілометрів на годину та має споряджену масу не більше ніж 600 кілограмів;

станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) – пристрій, який призначений для споживання електричної енергії з метою надання послуг з заряджання систем акумулювання електричної енергії (аккумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, та інших електричних колісних транспортних засобів;».

4. Органам державної влади, органам місцевого самоврядування, державним та комунальним підприємствам установам та організаціям, суб'єктам господарювання державного сектору економіки до 31 грудня 2024 року забезпечити існуючі об'єкти, що перебувають у власності відповідних суб'єктів або закріплені за відповідними суб'єктами на праві господарського відання / оперативного управління, необхідною договірною потужністю та станціями зарядки електромобілів відповідно до нормативної кількості місць для стоянки та зберігання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами.

5. Тимчасово, до 1 січня 2025 року розрахунок плати за нестандартне приєднання до електричних мереж оператора системи розподілу станцій зарядки електромобілів суб'єкта господарювання, що здійснює діяльність з надання послуг із зарядки електромобілів та установок зберігання енергії, передбачає лише складову плати за створення електричних мереж лінійної частини приєднання.

Станції зарядки електромобілів мають бути забезпечені окремим комерційним обліком електричної енергії.

6. Розміщення електрозарядних станцій, та установок зберігання енергії може здійснюватися на земельних ділянках будь-якої категорії земель та/або виду цільового призначення.

7. Суб'єкти господарювання, що надають послуги з використанням станцій зарядки електромобілів та власники та/або оператори установок зберігання енергії при нарахуванні амортизації на станції зарядки електромобілів та установок зберігання енергії, якщо вищезазначені об'єкти встановлені після набрання чинності цим Законом, мають право визначати строк використання станцій зарядки електромобілів та установок зберігання енергії як 5 років.

8. До перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування в режимі регулярних пасажирських перевезень у містах районного та обласного значення з 1 січня 2033 року допускаються виключно електробуси.

9. У містах з населенням понад 250 тисяч осіб:

з 1 січня 2025 року заборонено здійснювати закупівлю у сфері громадського транспорту понад 50% автобусів з двигунами внутрішнього згоряння;

з 1 січня 2026 року заборонено здійснювати закупівлю у сфері громадського транспорту автобусів з двигунами внутрішнього згоряння.

В усіх інших населених пунктах:

з 1 січня 2027 року заборонено здійснювати закупівлю у сфері громадського транспорту автобусів з двигунами внутрішнього згоряння.

10. Кабінету Міністрів України протягом дванадцяти місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

Руслан СТЕФАНЧУК

